

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

23. De aliquibus Ioannis Sancij opinionibus circa Immunitatem
Ecclesiarum. Ex part. 1. tr. 1. res. 39.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

De Immunit. Eccles. Resol. XXII.&c. 17

Et notatur, quod nomine Passus intelligitur mensura quinque pedum; pes autem amplectitur mensuram quindecim digitorum. Ex part. 3. tract. 1. Resolut. 71.

Sup. conten. tota hac Ref. supra in Ref. §. 1. & c.

§. 1. Negatiue respondent Peregrinus de immunit. c. 4. n. 27. Farinac. in appen. cap. 16. n. 260. & Marius Italia lib. 1. cap. 4. §. 6. quia hæc consuetudo est in contrarium, & ideo asserit Villalobos in summa tom. 2. tract. 39. difficut. 5. n. 3. quod licet secundum iura [E]sta concedida esta immunitas no solo à las Yglesias sino tambien quarta passos rededor de la Yglesia Matriz, y treynta passos al alrededor de las demas, mas dize Couarruias, qua y a por la costumbre hà callado esto quanto à las Yglesias que estan edificadas en las Ciudades, y que solo lo queda en las que estan edificadas dentro de los muros de los castillos.] Ita ille;

2. His tamen non obstantibus aliqui affirmatiue respondent ad propositum dubium, & asserunt supradictas domus gaudere immunitate, quamuis eas inhabitent laici, & ita hanc sententiam tenet Decianus in tract. crimin. lib. 6. cap. 17. num. 16. Ambrosinus de immunit. cap. 10. n. 8. & nouissimè Bonacina tom. 3. disp. 2. q. 3. punct. 16. §. 4. num. 7. quia immunitas est veluti accidens morale loco affixa, locatio autem est actio extrinseca loco; tum quia sequeretur in potestate locatoris esse auferre, vel concedere loco immunitatis priuilegium; tum quia immunitas concessa est loco sacro, & existentibus in tali loco: per accidens autem est, vt in tali loco habitet potius conditor, quam dominus directus, vel vtilis, tum quia loca sacra immunitate gaudent, exceptis casibus expressis; hic autem casus nullibi expressus, & exceptus reperitur; ergo, &c. hæc omnia docet doctus Bonacina, vbi supra, qui etiam optime notat, quod nomine passus intelligitur mensura quinque pedum, pes autem complectitur mensuram quindecim digitorum, & hoc etiam notauit Farinacius vbi supra n. 286 & Tufehus tom. 4. litera L. consil. 59. num. 2. & alij, ad consuetudinem verò quam in contrarium asserunt aliqui, respondeo Gregorium XIV. damnate supradictas consuetudines; ergo, &c.

RESOL. XXII.

An Collegium de propaganda Fide, & similia gaudeant Ecclesia Immunitate?

Et an Seminaria gaudeant priuilegio Immunitatis?

Et an rei confugientes ad Ecclesiam, & tangentes tantum eius parietes exteriores gaudeant Immunitate Ecclesie?

Idem est de tangentibus murum extrinsecum dictarum domorum, hortorum, Seminariorum, &c.

Et cursum docetur rectum Ecclesie Monasteriorum Immunitate gaudere.

Et an sub nomine Grangie Religiosorum intelligatur Villa etiam illa cum Capella, in qua Religiosi recreationis causa, & gratia aduenies, vel ibi commorantes celebrant, unde reus confugiens ad dictam Capellam gaudeat Immunitate Ecclesie. Ex part. 10. tract. 15. & Misc. §. Resol. 38.

Sup. hoc cursum & recitatur supra in Ref. §. 1. & c.

15. Interrogatus de hoc casu affirmatiue respondit, quia si Seminaria gaudent hoc priuilegio; ergo & hoc Collegium. Probo consensuentiam, nisi si Seminarium est erectum auctoritate Episcopi, hoc est erectum auctoritate Papa. Si in Seminariis exercentur opera pietatis, similiter & in hoc, imò maiora: nam omnes in illo commorantes student ad Tom. 1. X.

propagandam catholicam Religionem in vniuerso orbe. Adde, quod in dicto Collegio adest Ecclesia cum ianua in platea publica, in qua commorantes in diebus festis canunt Missam solemnem; & Vesperas. Quod autem seminaria gaudeant priuilegio Ecclesie tradit in terminis Guazzinus, vbi infra; num. 70. Sperellus; tom. 1. dec. 63. num. 9. Bonacina, tom. 2. d. 3. quest. 7. puncto 4. num. 20. Riccius in praxi; tom. 3. resol. 412. Nouarius in praxi Elect. fori. sect. 1. quest. 42. num. 13. Leone de censuris Recollect. 4. verb. extrahentes; fol. 319. col. 1. Paz Iordanus in var. Elucubrat. tom. 2. l. 11. tit. 3. num. 212. Trullench in Decal. tom. 1. l. 1. cap. 11. dub. 1. num. 7. Peregrinus de immunit. cap. 4. num. 67. Genuensis in praxi Archiep. cap. 17. num. 10. vbi testatur, quod fuit anno 1601. restitutus domus furti Seminarij Neapolitani, quidam homicida qui confugerat ad eam; & proprie ad furtum se contulerat ingrediens per ianuam magnam dictæ domus; quæ est à parte viæ publicæ, non à parte Seminarij; quia negari non poterat quin dicta domus esset Seminarij; & sic loci pij. Sic ille.

2. Nota hic obiter me olim docuisse reos confugientes ad Ecclesiam tangentes tantum eius parietes exteriores gaudere immunitate, & præter Doctores à me alibi adductos hanc sententiam me citato tenet Barbosa in Votis, tom. 2. lib. 3. voto 127; num. 42. Trullench. in Decal. lib. 1. cap. 11. dub. 1. num. 4. Escobar Iesuita in Theol. Mor. tract. 6. exem. cap. 2. num. 34. Thomastus Decade 4. tract. 1. de Immunit. Eccles. num. 182. Ciardinus, tom. 2. cap. 97. num. 2. & 23. & me citato Pellizzarius in Man. Regul. tom. 2. tract. 8. cap. 5. sect. 1. num. 5. Leone de Cens. Recollect. 4. verb. extrahentes; fol. 318. col. 1. circa finem. Franciscus Zipæus de Iurisdict. Eccles. lib. 1. cap. 34. num. 3. Iordanus in Var. Elucubrat. tom. 2. lib. 11. tit. 3. num. 188. & nouissimè me citato Paulus Guazzius in tract. de defensione antinarum, lib. 1. defens. 1. cap. 13. num. 71. vbi sic ait; Quætes an muri extrinseci dictarum domorum, hortorum, Seminariorum, &c. gaudeant immunitate? Vnde qui ad eos confugeret tangendo, & toto corpore adherendo, sit immunitus? & respondeo affirmatiue: domus enim tota fabrica, tam extrinsecus, quam intrinsecus dicitur; vnde adherere domo dicitur qui muris eiusdem, licet extrinsecus adheret; sicuti à simili dicitur de illo qui amplectitur muros extrinsecos Ecclesie. Ita ille. Et quidem id communitè asserunt Doctores, quod tectum Ecclesie Monasteriorum immunitate gaudet, quia vna, & eadem res censetur cum tota domo; ergo si tectum, etiam muros dicendum est gaudere dicta immunitate; domus enim nedum ex solo, sed ex superficie etiam constat, vt dicit text. in Leon qui in princ. & ibi glossa, ff. de usurpat. Nota hic obiter, notissimè Eminentissimum Cardinalem de Lugo, in responsionibus mor. lib. 3. d. 16. per totum, docere ad effectum gaudendi immunitate sub nomine Grangie intelligi Villam etiam illam cum Capella in qua Religiosi recreationis gratia aduenies, vel ibi commorantes celebrant. Vnde reus confugiens ad dictam Capellam gaudeat immunitate. Et sic testatur accidisse in praxi; Vide etiam Quintanaduenam in Theol. Mor. tom. 1. in Repert. tract. 1. dub. 7.

Sup. hoc supra in Ref. 10. §. Ad argumentum. & in Ref. 11

Sup. hoc supra in Ref. 6. §. Sed de his breuiter, post medium.

Sup. hoc supra in Ref. 10. §. Quod autem & prope finem, Ref. 11. & in tom. 7. tract. 1. Ref. 340. recitatur in fine. Ad fulciendam hanc doctrinam lege supra ex Ref. 8. §. Et tandem, post mediū, & alias Ref. eius annot.

RESOL. XXIII.

De aliquibus Ioannis Sancy opinionibus circa Immunitatem Ecclesiarum. Ex part. 1. tract. 1. Resolut. 39.

§. 1. Nouissimè

Supr. qua-
tuor primis
casib. huius
textus, infra
in Ref. 24, 29,
77 & 206, &
in aliis earū
annotatio-
num.

§. I. **N**ouissimē hic Authore edidit suas *Selectas disputationes*, vbi in *disp. 44. n. 52.* docuit, posse Iudicem sequi has opiniones probabiles, & extrahere reum ab Ecclesia, in his casibus. Primò, si sit blasphemus. Secundò, si occidat Clericum. Tertiò, si è manibus satellitum eripatur, & ad Ecclesiam confugiat. Quartò, si committat delictum in Ecclesia; nam in hoc casu putat non gaudere, etiam in aliis delictis, extra Ecclesiam perpetratis. Quintò, si exiret ab Ecclesia, committendi criminis causa; putat etiam non gaudere Ecclesie immunitate. Sed Confessarij cautè legant hæc omnia: nā loquitur in terminis iuris communis, & in Hispania, vbi, vt *suprà* notauimus. Bulla Gregoriana non est vsu recepta; & idèd, quidquid sit de probabilitate dictorum casuum, stante *suprà* dicta Bulla, reus, vt *suprà*, immunitate Ecclesiarum gaudebit.

Sup. in Ref.
quæ hic est
infra 60. §.
Sed ego, & in
alia Ref. eius
not.

RESOL. XXIV.

An qui commisit gravia delicta extra homicidium, & mutilationem in Ecclesiis, vel cæmeteriis gaudeat hac Immunitate? Ex part. 1. tract. 1. Ref. 2.

Sup. hoc in
Ref. præteri-
ta, & in Ref.
seq. §. Vnde,
prope finem,
& in Ref. 1.
post seq. &
signanter in-
fra in Ref. 18.
per totam, &
in fine Ref.
32. Sed lege
cam per to-
tam.

§. I. **N**egatiuè respondet Gambacurta *lib. 5. cap. 18.* & Villadiego *in Polit. cap. 3. num. 206.* Tannerus *in 2.2. disp. 5. q. 8. dub. 1. num. 16.* & ante Bullam Gregorij, quod non miror, hoc etiam docuerat Suarez *de Relig. tom. 1. tract. 2. lib. 3. cap. 11. num. 6.* Raphaël de la Torre *in 2.2. tom. 29. 99. art. 3. disp. 7.* Barbosa *in Collect. tom. 1. lib. 3. tit. 49. cap. 10. num. 4.* Ioan. de Heuia *in Curia Philip. p. 3. §. 12. num. 20.* Graff. *tom. 1. lib. 3. conf. unico, num. 10.* & *18. de immunit. Eccles. & Portel. in dubis regul. verb. Eccles. immunitas, num. 15.*

2. Sed contrariam sententiam, post dictam Bullam, amplectendam esse censeo: & ita, committentes in Ecclesiis stupra, sodomias, monetam falsam, & similia, gaudent immunitate Ecclesie, licet tales delinquentes sint à Iudice ecclesiastico puniendi ratione loci & delicti; seu cõsulto prius Romano Põtifice, poterit etiã tradi Curie seculari, si delictū esset atrocissimum. Ita docet P. Peregrinus *in tract. de immunit. Eccles. cap. 6. num. 23.* Riccius *part. 5. collect. 1792.* vbi asserit, per nostrã Bullam correctum esse *cap. fin. de immunit. Eccles.* Bonacina *de legibus, disp. 3. q. 7. §. 4. num. 12.* Farinac. *de immunit. Eccles. cap. 16. num. 208.* & 209. P. Megala *in 3. part. lib. 4. cap. 2. q. 1. num. 15.* & nouissimè ex Societate Iesv P. Scortia *in Bull. Pont. epit. 153. Theor. 385.* Vnde non est audiendus Reginald. *in prax. tom. 1. lib. 9. cap. 16. num. 38. in fine.* Et ratio est: quia, vt *suprà* diximus, priuatio immunitatis non est extendenda ad casus in Bulla non expressos, sed in dicta Bulla excipitur tantum homicidium, & membrorum mutilatio, ergo non est trahenda ad alia, licet enormia delicta. Hanc etiam sententiam docuit Iuriconsultus Gratianus *in discept. forens. tom. 2. c. 380. num. 28.* & alij communiter; quidquid in contrarium asserat Zipæus *in Iure nouo can. lib. 3. de immunit. Eccles. num. 10.*

Sup. in Ref.
quæ hic est
sup. Ref. 3.

RESOL. XXV.

An post Bullam Gregorij XIV. gaudeat quis Immunitate Ecclesiarum, si committat aliquod delictum enorme non exceptuatum in dicta Bulla?

*Et in textu huius Resolutionis adducuntur aliqui diuersi casus pro praxi *suprà* dicta quaestiois.* Ex part. 5. tr. 1. Ref. 2.

§. I. **N**egatiuam sententiam docet Cutellius *in leg. Marini, cap. 17. num. 5.* vbi sic ait: Citra casus in Gregoriana contentos, semper in re graui, quæve eximiam habere facinoris atrocitatem, existimem rescribendum esse Summo Pontifici, ne protectione Ecclesie releuentur, ac interim custodiendos supplices, nisi fortè atrociora essent expressis ac iure communi excepta, tunc enim cum Gambacurta, & aliis quamplurimis negandam fore supplicibus immunitatem putarem, nam quæ Diana speciali tractatu aduersus hæc comminiscitur, grauioribus Interpretibus increpatis, decreta illa vt pœnalia amplianda non esse, cum maxime per illa ius commune corrigatur, ex iuris ignorantia procedit. Sic ille. Sed in his verbis Cutellius non solum mihi, sed etiam sacre Eminentiſsimorum Cardinaliū Congregationi notam ignorantie inuiti: nam Petrus Gambacurta, vir aliqui doctus, quia docuit hanc opinionem, quam contra me docet Cutellius, fuit à sacra Congregatione inter authores prohibitos annumeratus, vt patet ex Decreto tenoris seq. Decretum sacre Congregationis Illustr. S. R. E. Cardin. à SS. D. N. Gregorio Papa X V. sanctæque Sede Apostolica, libris omnes infra scriptos sacra Congregatio S. R. E. Cardin. ad Indicem deputatorum, vt damnatos, ac prohibitos omnibus, & singulis publicari censuit, sicuti præsentis Decreto eos penitus damnat, ac prohibet vbicumque, & quouis idioma te impressos, aut imprimendos, mandans sub singulis, & quibuscumque ordinariis pœnis in Indice librorum prohibitorum contentis, ne eos aliquo modo in posterum vel imprimere, vel legere, vel apud se etiam retinere audeant; sed vt statim si quos illorum habuerint, Inquisitoribus, seu locorum Ordinariis à presenti Decreti notitia exhibeant: libri autem sunt, videlicet *Achmetis Onirocritica cum Notis Nicolai Regalij, &c. Petri Gambacurta Commentar. de immunitate in constitutionem Greg. XIV. libri octo, &c.* In quorum fidem manu & sigillo Illustr. & Reuer. Cardin. Barberini præsentis Decreti, signati, & munitum fuit. Romæ sub die 17. Julij 1634. *M. Card. Barberin. locus sigilli. Fr. Franciscus Magdalenus Ord. Præd. Secret. Romæ ex Typographia Rom. Cam. A. post. M. DC. XXXIII.* Videat modò Cutellius stante hoc Decreto, si cõtra me opinionem Gambacurta tūtò defendere possit. Dicendum est igitur Bullam Gregor. XIV. de immunitate Ecclesiarum corrigere ius commune: vnde omnia alia delicta, licet enormia in dicta Bulla non exceptuata gaudebunt dicta immunitate, neque ego docui hanc sententiam ex ratione, quam adducit Cutellius, sed ex verbis luce meridiana clarioribus appõsitis à Summo Põtifice Gregorio in dicta Bulla, & ex alia Bulla Clem. VIII. die 6. Februar. 1597. directæ ad Archiepiscopum Panormitanum Didaem de Haëdo, & ex aliis rationibus à me adductis *in 1. part. tract. 1. * resol. 1.* ad quas ne verbo quidem respondit Cutellius, & idèd nostram sententiam præter 18. Doctores quos in dicta resolutione citavi, tenet etiam Elifæus Danza *in magna Doctorum, tom. 1. tit. de immunit. Eccles. c. 7. num. 15.* Marcellus Vulpe *in praxi fori Eccles. cap. 3. num. 3.* & Ioannes Anton. Nonarius *in summ. Bullar. tit. de immunit. Eccles. num. 3.*

Sup. hæc in
Ref. seq. &
lege Refol.
præteritam,
& alias eius
primæ not.

Sup. hoc in
Refol. not.
seq.

* Quæ hic
est sup. Re. 1.
& signantet
§. ult. & infra
in Refolut.
58. §. Sed tu,
&c.